

 കുറുന്നുകൾ
അങ്കണവാടികളിലേക്ക്

കോവിഡ് 19 ന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ
അങ്കണവാടികൾ തുറക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച

മാർഗ്ഗരേഖ
12-02-2022

കേരള സർക്കാർ
വനിത ശിശുവികസന വകുപ്പ്

ഉള്ളടക്കം

Contents

- I. പശ്ചാത്തലം 2
- II. പൊതു നിർദ്ദേശങ്ങൾ..... 3
- III. അങ്കണവാടി സജ്ജമാക്കൽ..... 6
- IV. അങ്കണവാടിയിലെ ആരോഗ്യ പരിശോധനകൾ 11
- V. തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണതലം..... 13
- VI. ബോധവൽക്കരണം 13
- VII. പ്രീ-സ്കൂൾ കുട്ടികളുടെ രക്ഷിതാക്കൾക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ 13
- VIII. മോണിറ്ററിംഗ് 14
- IX. അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർക്കുള്ള പൊതു നിർദ്ദേശങ്ങൾ 15
- X. വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ..... 17

I. പശ്ചാത്തലം

കോവിഡ് 19 ന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ 2020-21 വർഷം മുതൽ ഇതുവരെയും അങ്കണവാടികളിൽ പ്രീ സ്കൂൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. കോവിഡ് പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് എത്രയും അടുത്ത പ്രയോഗികമായ സമയം മുതൽ അങ്കണവാടികൾ തുറന്നു പ്രവർത്തിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിലവിലെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ അങ്കണവാടികൾ തുറന്നുപ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ പാലിക്കേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് ഈ മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്.

II. പൊതു നിർദ്ദേശങ്ങൾ

1. അങ്കണവാസികൾ തുറക്കുന്നതിന് മുമ്പുതന്നെ എല്ലാ അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകരും രണ്ടു ഡോസ് വാക്സിൻ എടുത്തിരിക്കുന്നത് അഭികാമ്യമാണ്.
2. രക്ഷകർത്താക്കളുടെ സമ്മതത്തോടെ ALMSC യുടെ നേതൃത്വത്തിലാകണം കുട്ടികൾ അങ്കണവാടികളിൽ എത്തിച്ചേരേണ്ടത്.
3. അങ്കണവാടികളുടെ സൗകര്യർത്ഥം രാവിലെ 9.30 മുതൽ 10 വരെയുള്ള സമയത്തിനിടയ്ക്ക് അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർ പ്രീസൂൾ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്താവുന്നതാണ്.
4. കുട്ടികൾ അങ്കണവാടി കോമ്പൗണ്ടിനകത്ത് കോവിഡ് പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിക്കുന്നതിന് അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.
5. ആദ്യത്തെ ഒരു മാസം പ്രീസൂൾ പ്രവർത്തനം ഉച്ചയ്ക്ക് 12.30 വരെ ക്രമീകരിക്കുന്നതായിരിക്കും ഉചിതം. പൊതു അവധി ഒഴികെയുള്ള ശനിയാഴ്ചകൾ പ്രവർത്തി ദിവസമായിരിക്കുന്നതാണ്
6. കുട്ടികളെ അങ്കണവാടിയിൽ എത്തിക്കാനും തിരികെ കൊണ്ടു പോകാനുമായി വരുന്ന രക്ഷിതാക്കൾ അങ്കണവാടിയിൽ പ്രവേശിക്കാതിരിക്കുന്നതിനും കൂട്ടം കൂടാതിരിക്കുന്നതിനും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്
7. അങ്കണവാടിയിൽ കുട്ടികളെ സാമൂഹിക അകലം (1.5 മീറ്റർ) പാലിച്ച് ഇരുത്തണം.
8. ഭൗതിക സാഹചര്യ സാധ്യതയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കോവിഡ് മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസൃതമായി ALMSCയുടെ തീരുമാനപ്രകാരം വേണം അങ്കണവാടികളിൽ എത്തിച്ചേരേണ്ട കുട്ടികളുടെ എണ്ണം നിശ്ചയിക്കേണ്ടത്.
9. അങ്കണവാടിയിൽ 15 ന് മുകളിൽ കുട്ടികൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ബാച്ചുകളുടെ ക്രമീകരണം സംബന്ധിച്ച് രക്ഷിതാക്കളുടെയും ALMSC യുടെയും അഭിപ്രായം കൂടി പരിഗണിച്ച് ALMSC മീറ്റിംഗ് കൂടി പ്രദേശിക അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. പ്രീസൂൾ രണ്ടായി

വിഭജിച്ച് ഒരു സമയം പരമാവധി ക്ലാസ്സിലുള്ള കുട്ടികളുടെ പകുതി കുട്ടികൾ ഹാജരാകാവുന്നതാണ്.(ഒരു ബാച്ച് തികൾ ചൊവ്വ, ബുധൻ ദിവസങ്ങളിലും അടുത്ത ബാച്ച് വ്യാഴം, വെള്ളി, ശനി ദിവസങ്ങളിലും). ഒരു ബാച്ചിൽ ഉൾപ്പെട്ട കുട്ടി സ്ഥിരമായി അതേ ബാച്ചിൽ തന്നെ തുടരേണ്ടതാണ്. ഒരു പ്രദേശത്തുനിന്നു വരുന്ന കുട്ടികളെ കഴിവതും ഒരു ബാച്ചിൽ പെടുത്തുന്നതാണ് ഉചിതം. കുട്ടികളുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞ അങ്കണവാടികളിൽ ഇത്തരം ബാച്ച് ക്രമീകരണം നിർബന്ധമല്ല.

10. കോവിഡ് വ്യാപനം മൂലം പ്രാദേശിക നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ ഡിഡിഎംഎ/ജില്ലാ ഭരണകൂടം/ആരോഗ്യവകുപ്പ് എന്നിവരുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണം ALMSC അങ്കണവാടി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കേണ്ടതാണ്
11. ഭിന്നശേഷിയുള്ള കുട്ടികൾ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ വരേണ്ടതില്ല.
12. ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള അസുഖമുള്ള കുട്ടികളും വീട്ടിലെ രോഗികളുമായി സമ്പർക്കമുള്ള കുട്ടികളും അങ്കണവാടിയിൽ ഹാജരാകേണ്ടതില്ല. രോഗലക്ഷണം ഉള്ള കുട്ടികൾ(ചുമ, പനി, ജലദേഷം, തൊണ്ടവേദന, മറ്റു കോവിഡ് അനുബന്ധ ലക്ഷണം) പ്രാഥമിക സമ്പർക്കം ഉള്ള/സംശയിക്കുന്ന കുട്ടികൾ/ജീവനക്കാർ, സമ്പർക്കവിലക്കിൽ ഇരിക്കുന്ന കുട്ടികൾ/ജീവനക്കാർ, കോവിഡ് വ്യാപനം മൂലം പ്രാദേശിക നിയന്ത്രണമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളവർ എന്നിവർ അങ്കണവാടിയിൽ ഹാജരാകേണ്ടതില്ല. കോവിഡ് ബാധിതർ വീട്ടിലുണ്ടെങ്കിൽ രക്ഷിതാക്കളും കുട്ടികളും കോവിഡ് പ്രോട്ടോക്കോൾ കൃത്യമായും പാലിക്കേണ്ടതാണ്.
13. പ്രീസ്കൂൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ഭക്ഷണവിതരണം എന്നിവ നടത്തുന്ന മുറികൾ/ഹാൾ എന്നിവയുടെ ജനലുകൾ തുറന്ന് വായു സഞ്ചാരം ഉറപ്പുവരുത്തണം. ജനലുകൾ ചാർട്ടുകൾ കലണ്ടറുകൾ കർട്ടനുകൾ എന്നിവ കൊണ്ട് മറയ്ക്കരുത്. ഇതിനുള്ള ക്രമീകരണം ALMSC മുഖേന ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ജനലുകൾ വഴി കുട്ടികൾ പുറത്തുപോകുന്ന സാഹചര്യവും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്

- 14. ഭക്ഷണ വിതരണത്തിന് അങ്കണവാടിക്ക് പുറത്ത് വരാന്ത/മുറ്റം എന്നിവ തിരഞ്ഞെടുക്കാവുന്നതാണ്.
- 15. പ്രീ സ്കൂൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് Outdoor സംവിധാനം കോവിഡ് പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക.
- 16. അങ്കണവാടി പോഷകാഹാരം, ഉച്ചഭക്ഷണം എന്നിവ നൽകുന്നത് അങ്കണവാടികളുടെ സാഹചര്യം കൂടി കണക്കിലെടുത്ത് നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണം. ഭക്ഷണ വിതരണം കോവിഡ് പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിച്ച് കുട്ടികളെ ബാച്ചുകളായി തിരിച്ച് സാമൂഹിക അകലം പാലിച്ചുകൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്.
- 17. അങ്കണവാടി സംബന്ധമായ എല്ലാ യോഗങ്ങൾ തുടങ്ങുമ്പോഴും പ്രീസ്കൂൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങുമ്പോഴും കോവിഡ് അനുയോജ്യ പെരുമാറ്റം ഓർമ്മപ്പെടുത്തുകയും കോവിഡ് ജാഗ്രതാ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
- 18. അരമണിക്കൂർ ഇടവിട്ട് കുട്ടികളുടെ കൈകൾ ലിക്വിഡ് സോപ്പ് /ഹാന്റ് വാഷ് എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് കഴുകാൻ അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്
- 19. കുട്ടികൾ അങ്കണവാടിയിൽ വരുമ്പോൾ ഒന്നിലധികം മാസ്കുകൾ കരുതാൻ രക്ഷിതാക്കൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകേണ്ടതാണ്. ഉപയോഗിച്ച ഡിസ്പോസിബിൾ മാസ്കുകൾ പ്രത്യേക കവറിൽ നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതും നശിപ്പിക്കേണ്ടതും, തുണി മാസ്കുകൾ പ്രത്യേകം കവറിൽ സൂക്ഷിച്ച് രക്ഷകർത്താക്കളെ ഏൽപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്. കുട്ടികളുടെ മാസ്കുകൾ ആവശ്യ ഘട്ടത്തിൽ മാറ്റി നൽകുന്ന പക്ഷം അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർ കൈകൾ സാനിറ്റൈസ് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. സാനിറ്റൈസർ അശ്രദ്ധമായി വയ്ക്കാതെ കുട്ടികളുടെ കൈയെത്താത്ത സ്ഥലങ്ങളിൽ സൂക്ഷിക്കണം.
- 20. കോവിഡ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ കളികളായിട്ടോ പാട്ടുകളായിട്ടോ കുട്ടികൾക്ക് മനസ്സിലാക്കുന്ന രീതിയിൽ പഠിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

- 21. കുട്ടികളെ അങ്കണവാടിയിലെത്തിക്കുന്ന വാഹനങ്ങളുടെ ഡ്രൈവർമാർ, മറ്റ് താൽക്കാലിക ജീവനക്കാർ എന്നിവർ രണ്ട് ഡോസ് വാക്സിൻ എടുത്തിരിക്കേണ്ടതാണ്.
- 22. സെക്ടർ തലത്തിൽ ഒരു ഹെൽപ്പ് ലൈൻ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.
- 23. വർക്കർ/ഹെൽപ്പർ എന്നിവരുടെ അഭാവത്തിൽ കുട്ടികളുടെയും അങ്കണവാടിയുടെയും മേൽനോട്ടം, സുരക്ഷിതത്വം എന്നിവ ALMSC യിലെ മെമ്പറെ ബന്ധപ്പെട്ട ICDS സൂപ്പർവൈസറുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണം ഏൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- 24. ALMSC വഴി വോളന്റിയർമാരുടെ സാധ്യത കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്.

III. അങ്കണവാടി സജ്ജമാക്കൽ

1) ഭൗതിക പരിസരം

- 1) അങ്കണവാടികൾ കഴിഞ്ഞ കുറേയേറെ മാസങ്ങളായി സാധാരണഗതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുകയാണ്. ആയതിനാൽ എല്ലാ അങ്കണവാടികളിലും അടിയന്തിരമായി അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതാണ്. അതോടൊപ്പം ഭിത്തികൾ കഴിയാവുന്നതും പെയിന്റ് ചെയ്ത് മനോഹരമാക്കി കുട്ടികളെ സ്വീകരിക്കാൻ സജ്ജമാക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും.
- 2) അങ്കണവാടികളിൽ ദീർഘകാല ഇടവേളയ്ക്കു ശേഷം എത്തുന്ന കുട്ടികളെ സ്വീകരിക്കാൻ ക്ലാസ്സും, പരിസരവും ശുചിയാക്കിയശേഷം മനോഹരമായി അലങ്കരിക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം. കുട്ടികളുടെ മാനസിക ഉല്ലാസത്തിന് ഇത് സഹായകരമാകും.
- 3) അങ്കണവാടികൾ തുറക്കുന്നതിന് മുന്നോടിയായി സമ്പൂർണ്ണ ശുചീകരണം നടത്തണം. അങ്കണവാടിയും പരിസരവും വൃത്തിയാക്കുകയും അണുനശീകരണം നടത്തുകയും വേണം. കെട്ടിടങ്ങളോടൊപ്പം പാചകപ്പുര, ഫർണിച്ചർ, ഉപകരണങ്ങൾ തുടങ്ങി കുട്ടികളുടെ സാന്നിധ്യം ഉണ്ടാകാവുന്ന എല്ലാ ഇടങ്ങളും അണുനശീകരണത്തിന് വിധേയമാക്കണം. വാട്ടർ ടാങ്ക്, അടുക്കള, ശുചിമുറി, വാഷ്ബെയ്സിൻ, പ്ലേ ഏരിയ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളും അണുവിമുക്തമാക്കേണ്ടതാണ്.
- 4) അങ്കണവാടി പരിസരങ്ങളിലും ക്ലാസുകളിലും കോവിഡ് അനുയോജ്യ പെരുമാറ്റ രീതിയിൽ (Covid Appropriate Behaviour) വിവരിക്കുന്ന

ബോർഡുകൾ/ പോസ്റ്ററുകൾ, സാമൂഹിക /ശാരീരിക അകലം പാലിക്കുന്നത് കുട്ടികളെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ചിത്ര രൂപത്തിലുള്ള കാർട്ടൂൺ രൂപത്തിലുള്ള പോസ്റ്ററുകൾ, സ്റ്റിക്കറുകൾ, സൂചനാ ബോർഡുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്

- 5) ദീർഘനാളായി അങ്കണവാസികൾ സാധാരണ ഗതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ ജന്തുക്കൾ കയറാൻ സാധ്യതയുള്ള ഇടങ്ങൾ സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിച്ച് അവയുടെ സാന്നിധ്യമില്ലെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതും ആവശ്യമുള്ള തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.
- 6) നിലവിൽ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അങ്കണവാസികളിൽ കുട്ടികൾക്ക് പരിപൂർണ്ണ സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പാക്കുന്ന രീതിയിൽ പണി നടക്കുന്ന സ്ഥലം മറച്ചു കെട്ടേണ്ടതാണ്. കുട്ടികളുടെ സഞ്ചാരം തടസ്സപ്പെടുത്താത്ത രീതിയിൽ നിർമ്മാണ വസ്തുക്കൾ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. കുട്ടികളും നിർമ്മാണ തൊഴിലാളികളും തമ്മിൽ ഇടപഴകാനുള്ള സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്.
- 7) കുടിവെള്ള ടാങ്ക്, കിണറുകൾ, മറ്റ് ജലസ്രോതസ്സുകൾ എന്നിവ നിർബന്ധമായും അണുവിമുക്തമാക്കേണ്ടതാണ്. പ്രാഥമിക ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇതിനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.
- 8) കുടിവെള്ളം ലഭ്യമാകുന്ന സ്ഥലം, കൈ കഴുകുന്ന സ്ഥലം, വാഷ്റൂം തുടങ്ങിയ ഇടങ്ങളിൽ കോവിഡ് പ്രോട്ടോക്കോൾ അനുസരിച്ച് നിശ്ചിത അകലത്തിൽ അടയാളപ്പെടുത്തലുകൾ വരുത്തേണ്ടതാണ്.

2. സെക്യൂർതലയോഗം.

- 1. അങ്കണവാടി തുറക്കുന്നതിനുള്ള മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി സെക്യൂർതല യോഗം എല്ലാ ജീവനക്കാരുടെയും പങ്കെടുപ്പിച്ച് ചേരേണ്ടതാണ്. അങ്കണവാടി ഒരു യൂണിറ്റായി പരിശോധിച്ച് എല്ലാ അങ്കണവാടി വർക്കറും ഹെൽപ്പറും ഈ യോഗത്തിൽ പങ്കെടുക്കണം. അങ്കണവാടി തുറക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തന പദ്ധതി പ്രസ്തുത യോഗത്തിൽ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.
- 2. ഓരോ വർക്കറും അവരുടെ അങ്കണവാടികളിലെ കുട്ടികളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേണ്ടതാണ്. കുട്ടികളുടെ താമസസ്ഥലം, അങ്കണവാടിയിലേയ്ക്കുള്ള ദൂരം, താമസിക്കുന്ന തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം, വാർഡ്, വീട്ടിലെ അംഗങ്ങൾ, അവരുടെ പ്രായം, ആർക്കെങ്കിലും

രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടോ എന്നത്, എല്ലാവരും വാക്സിൻ എടുത്തിട്ടുണ്ടോ, ഡോസുകളുടെ എണ്ണം, എത്ര ദിവസം മുമ്പാണ് വാക്സിൻ എടുത്തത് അങ്കണവാടിയിലേയ്ക്കും തിരിച്ചുമുള്ള കുട്ടികളുടെ യാത്ര തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

3) രക്ഷിതാക്കളുടെ യോഗം

1. അങ്കണവാടി തുറക്കുന്നതിന് മുമ്പോടിയായി പാരന്റ്സ് /ALMSC യോഗങ്ങൾ ചേരേണ്ടതാണ്. അങ്കണവാടി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ ജനപ്രതിനിധിയുടെ പങ്കാളിത്തം യോഗത്തിൽ ഉറപ്പാക്കണം.
2. രക്ഷിതാക്കളുടെ യോഗങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഓൺലൈനിലും യോഗം ചേരാവുന്നതാണ്.
3. കുട്ടികൾ അങ്കണവാടികളിൽ പാലിക്കേണ്ട കോവിഡ് അനുബന്ധം പെരുമാറ്റ രീതികൾ മുൻകൂട്ടി തയ്യാറാക്കി രക്ഷിതാക്കൾക്ക് നൽകേണ്ടതാണ്. അതുവഴി വീട്ടിൽനിന്നു തന്നെ കുട്ടികൾക്ക് ഇതു സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശം രക്ഷിതാക്കൾക്ക് നൽകാൻ കഴിയും.
4. കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യസ്ഥിതി രക്ഷിതാക്കൾ നിരന്തരം നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യം അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തണം.

4) വിവിധതലങ്ങളിലെ ഏകോപന യോഗങ്ങൾ

1. ജില്ലാതലത്തിൽ ജില്ലാ കളക്ടറുടെയും ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റിന്റെയും നേതൃത്വത്തിൽ ജനപ്രതിനിധികൾ, വിവിധ വകുപ്പുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചു കൊണ്ട് യോഗങ്ങൾ നടത്തി അങ്കണവാടികൾ തുറന്ന പ്രവർത്തിക്കാനാവശ്യമായ മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടതും വിലയിരുത്തേണ്ടതുമാണ്.
2. വകുപ്പിന്റെ ജില്ലാതല/പ്രോജക്ട്തല/പഞ്ചായത്തുതലങ്ങളിലും ആവശ്യമായ യോഗങ്ങൾ ചേർന്ന് അങ്കണവാടി തുറക്കുന്നതിനുള്ള മുന്നൊരുക്ക പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.
3. അങ്കണവാടിയും പരിസരവും വൃത്തിയാക്കി കുട്ടികളെ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് സജ്ജമാക്കുന്നതിനായി ജനപ്രതിനിധികൾ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന പ്രതിനിധികൾ, യുവജന സംഘടനകൾ, റസിഡൻസ് അസോസിയേഷൻ, പരിസരവാസികൾ, എ.ജി ക്ലബ്ബുകൾ, ALMSC, കുടുംബശ്രീ പ്രതിനിധികൾ

മറ്റ് അഭ്യുദയകാംക്ഷികൾ തുടങ്ങിയവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് വിപുലമായ യോഗം പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ ICDS സൂപ്പർവൈസർമാർ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. കോവിഡ് പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കണം യോഗങ്ങൾ നടത്തേണ്ടത്. ഈ യോഗത്തിൽ പഞ്ചായത്ത് തല പ്രവർത്തന പദ്ധതി വിശദീകരിക്കുകയും എല്ലാവരുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ അങ്കണവാടി സജ്ജമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

5) ശുചിത്വം/അണുനശീകരണം

1. കുട്ടികൾ ഇടപഴകുന്ന എല്ലായിടവും അണുവിമുക്തമാക്കേണ്ടതാണ്.
2. ഓരോ ദിവസവും ക്ലാസ്സ് മുറികൾ, തറയും ഫർണിച്ചറുകളും ,മറ്റ് സ്ഥലങ്ങളും ബ്ലീച്ചിംഗ് പൗഡർ ലായനി (ഒരു ലിറ്റർ വെള്ളത്തിൽ 6 ടീ സ്പൂൺ ബ്ലീച്ചിംഗ് പൗഡർ) ഉപയോഗിച്ച് സ്പ്രേ ചെയ്ത് അണുവിമുക്തമാക്കേണ്ടതാണ്. ശുചീകരണത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന ലായനിയും മറ്റ് സാധനങ്ങളും കുട്ടികളുടെ കൈയെത്തും ദൂരത്തുനിന്ന് മാറ്റി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.
3. ഉചിതമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ലിക്വിഡ് സോപ്പും/ഹാൻഡ് വാഷ്, വെള്ളവും ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.
4. കുട്ടികൾക്കുള്ള ചെറിയ മാസ്ക്, സാനിറ്റൈസർ തുടങ്ങിയവയുടെ കരുതൽ ശേഖരം അങ്കണവാടികളിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.
5. ഉപയോഗിച്ച മാസ്കുകൾ അലക്ഷ്യമായി വലിച്ചെറിയരുത്. അവ കൃത്യമായി നശിപ്പിക്കുന്നതിന് അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകരും രക്ഷിതാക്കളും നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
6. ശുചി മുറികൾ കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ ബ്ലീച്ചിംഗ് പൗഡർ ലായനി ഉപയോഗിച്ച് അണുവിമുക്തമാക്കേണ്ടതാണ്.
7. കുട്ടികൾ കുടിവെള്ളം വീടുകളിൽ നിന്നും കൊണ്ടു വരേണ്ടതാണ്. അങ്കണവാടിയിലെ പൊതുവായ കുടിവെള്ള സൗകര്യം ഉപയോഗിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ കുട്ടികൾ വീടുകളിൽ നിന്നും കൊണ്ട് വരുന്ന കുപ്പികൾ ക്രമീകരിക്കേണ്ടതും പ്രത്യേകമായി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതുമാണ്.
8. കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ ശുചിയാക്കണം.

6) അങ്കണവാടികളുടെ പ്രവർത്തന ക്രമീകരണം

1. 2022 ഫെബ്രുവരി 14 മുതൽ എല്ലാ അങ്കണവാടികളിലും പ്രീസ്കൂൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിക്കേണ്ടതാണ്.

**7) ക്ലാസ്സുകളിലെയും പരിസരങ്ങളിലെയും സുരക്ഷ
മാനദണ്ഡങ്ങൾ**

1. പ്രവർത്തി ദിനങ്ങളിൽ എല്ലാ വർക്കർ/ഹെൽപ്പർമാരും അങ്കണവാടികളിൽ ഹാജരാകേണ്ടതും ICDS സൂപ്പർവൈസർമാരുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണം സുരക്ഷാക്രമീകരണ ജോലികളിൽ ഏർപ്പെടേണ്ടതുമാണ്.
2. പഠനോപകരണങ്ങൾ, കളിക്കോപ്പുകൾ, ഭക്ഷണം, കുടിവെള്ളം എന്നിവ യാതൊരു കാരണവശാലും പങ്കുവയ്ക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.
3. അങ്കണവാടികളിൽ എല്ലാവരും മുഴുവൻ സമയവും മാസ്ക് ധരിക്കേണ്ടതാണ്.
4. ഒന്നിലധികം പേർ ഉപയോഗിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ, കളിക്കോപ്പുകൾ എന്നിവ ഓരോ കുട്ടിയുടെ ഉപയോഗത്തിനുശേഷവും ലിക്വിഡ് സോപ്പ്/സാനിറ്റൈസർ എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് അണുവിമുക്തമാക്കേണ്ടതാണ്.
5. ക്ലാസ് റൂമുകൾ, ഹാളുകൾ എന്നിവ പൂർണ്ണമായി തുറന്നിടേണ്ടതും വായു സഞ്ചാരം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതുമാണ്.

8) കുട്ടികളുടെ ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ

1. പൊതു ഗതാഗത സംവിധാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന കുട്ടികൾ ഇരുട്ട മാസ്കുകൾ ധരിക്കേണ്ടതും യാത്രയിൽ സാനിറ്റൈസർ കരുതേണ്ടതും, കൈകൾ ഇടയ്ക്കിടെ അണുവിമുക്തമാക്കേണ്ടതുമാണ്.
2. വാഹനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഗതാഗത വകുപ്പ് പുറത്തിറക്കിയിരിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാണ്

9) ഓഫ് ലൈൻ/ഓൺലൈൻ അങ്കണവാടി പ്രവർത്തനങ്ങൾ

1. അങ്കണവാടിയിൽ നേരിട്ട് എത്തിച്ചേരാൻ സാധിക്കാത്ത കുട്ടികൾക്ക് നിലവിലുള്ള പ്രീസൂൾ പഠന പ്രവർത്തനങ്ങൾ (കിളിക്കൊഞ്ചൽ പരിപാടി) തുടരാവുന്നതാണ്.
2. അങ്കണവാടിയിൽ അതാത് ദിവസങ്ങളിൽ വരാത്തവർക്കു വേണ്ടിയുള്ള പിന്തുണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിവിധ രീതികളിൽ അങ്കണവാടി വർക്കർമാർ തുടരേണ്ടതാണ്.

IV. അങ്കണവാടിയിലെ ആരോഗ്യ പരിശോധനകൾ

1. അങ്കണവാടികൾ തുറന്നയുടൻ, കുട്ടികൾക്കും ജീവനക്കാർക്കുമുള്ള അടിസ്ഥാന ആരോഗ്യ പരിശോധനകൾ ആരോഗ്യവകുപ്പുമായി ചേർന്നു നടത്തേണ്ടതാണ്.
2. രോഗലക്ഷണ പരിശോധനാ രജിസ്റ്റർ അങ്കണവാടികളിൽ സൂക്ഷിക്കണം.
3. രോഗലക്ഷണങ്ങളുള്ള ജീവനക്കാരുടേയും കുട്ടികളുടേയും പേരുകൾ രജിസ്റ്ററിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും പതിവായി നിരീക്ഷിക്കുകയും വേണം.
4. രോഗലക്ഷണങ്ങളുള്ള ഏതെങ്കിലും കുട്ടികൾ കോവിഡ് പോസിറ്റീവ് ആണെങ്കിൽ ആ കുട്ടികൾപ്പെടുന്ന കൂട്ടത്തിലെ മറ്റു കുട്ടികളേയും മാറ്റി നിർത്തി ഇക്കാര്യം പ്രാദേശിക ആരോഗ്യവകുപ്പ് അധികാരികളെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.
5. അങ്കണവാടിയിൽ വച്ച് രോഗലക്ഷണങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതോ സമ്പർക്ക പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതോ ആയ ജീവനക്കാർ/കുട്ടികൾ, കോവിഡ് 19 പരിശോധന നിർബന്ധമായും നടത്തേണ്ടതാണ്.
6. ഓരോ അങ്കണവാടിയും പ്രദേശത്തുള്ള ആരോഗ്യകേന്ദ്രം/ആശുപത്രിയുമായി സഹകരണം ഉറപ്പാക്കി ആവശ്യാനുസരണം ഡോക്ടറുടെ സേവനം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.
7. ആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ബന്ധപ്പെട്ടവരുടെ (ആശാവർക്കർ, JHI, JPHN, മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ) ഫോൺ നമ്പറുകൾ അങ്കണവാടിയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കണം.
8. ആരോഗ്യസംബന്ധമായ സംശയങ്ങൾക്ക് ആരോഗ്യവകുപ്പിന്റെ 'ദിശ' ഹെൽപ്പ് ലൈനിലൂടെ മറുപടി ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ് ('ദിശ' ഹെൽപ്പ് ലൈൻ നമ്പർ 104, 1056, 0471-2552056)

ALMSC (അങ്കണവാടി ലെവൽ മോണിറ്ററിംഗ് & സപ്പോർട്ടിംഗ് കമ്മിറ്റി)

- ALMSC യുടെ മീറ്റിംഗ് (ഓഫ്ഫൈൻ /ഓൺലൈൻ) ആഴ്ചയിൽ ഒരിക്കൽ ചേരേണ്ടതാണ്.

1) കോവിഡ് പശ്ചാത്തലത്തിൽ ALMSC യുടെ അധിക ചുമതലകൾ

1. കോവിഡ് തടയുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പുറത്തിറക്കിയ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ, പ്രോട്ടോക്കോൾ എന്നിവ പാലിക്കുന്നതിനായി അങ്കണവാടി തലത്തിൽ ഒരു പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുക. കുട്ടികളുടെയും അങ്കണവാടിയുടെയും സാഹചര്യങ്ങളനുസരിച്ച് ക്ലാസ്സിലെ കുട്ടികളുടെ എണ്ണം, സ്ഥല ലഭ്യത, ഡെയിനിംഗ് സ്ഥലം, ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ, സുരക്ഷാ സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവ വിലയിരുത്തണം.
2. മാസ്ക് ധരിക്കുക, ശാരീരിക അകലം പാലിക്കുക, കൈകൾ ശുചിയാക്കി സൂക്ഷിക്കുക തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുകയും കോവിഡ് മാനദണ്ഡങ്ങളും മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളും നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യണം.
3. കുട്ടികൾക്കും ജീവനക്കാർക്കും പനി, ചുമ തുടങ്ങിയ രോഗ ലക്ഷണങ്ങൾ എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടോയെന്ന് നിരീക്ഷിക്കണം.
4. പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകരുമായി നിരന്തര ബന്ധം പുലർത്തുകയും ദിവസേനയുള്ള റിപ്പോർട്ട് നൽകുകയും ചെയ്യണം.
5. രോഗലക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്ന കുട്ടികളുടെ /ജീവനക്കാരുടെ വിവരങ്ങൾ (പേര് രക്ഷകർത്താവിന്റെ പേര്, ആൺ/പെൺ, അഡ്രസ്സ്, ഫോൺ നമ്പർ) തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ മെഡിക്കൽ ഓഫീസർക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം.
6. അങ്കണവാടിയിൽ ആവശ്യത്തിനുള്ള വെള്ളം, ലിക്വിഡ് സോപ്പ്, സാനിറ്റൈസർ എന്നിവയുടെ ക്രമീകരണം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.

2) അടിയന്തിര സാഹചര്യങ്ങളെ നേരിടാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പ്

1. കുട്ടികൾക്കോ ജീവനക്കാർക്കോ രോഗലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടാൽ സമീപത്തുള്ള ആരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ ബന്ധപ്പെടുക.
2. ആർക്കെങ്കിലും രോഗം സ്ഥിരീകരിക്കുന്ന സാഹചര്യം ഉണ്ടായാൽ സമ്പർക്ക പട്ടിക കൃത്യമായി തയ്യാറാക്കാനുള്ള ക്രമീകരണം ചെയ്യുക.
3. അടിയന്തിര സാഹചര്യത്തിൽ വൈദ്യസഹായത്തിന് ബന്ധപ്പെടേണ്ട ടെലിഫോൺ നമ്പരുകൾ അങ്കണവാടിയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുക.

3) മറ്റുള്ളവർക്കുള്ള നിയന്ത്രണം

കുട്ടികളും ഐ.സി.ഡി.എസ് ജീവനക്കാരും അല്ലാത്തവർ സ്ഥാപനം സന്ദർശിക്കുന്നത് നിരസാഹപ്പെടുത്തണം. വാക്സിനേഷൻ എടുത്തവരും ഗുരുതരമായ രോഗങ്ങൾ ഇല്ലാത്തവരുമായ ALMSC ഭാരവാഹികൾക്ക് മാത്രമേ നിയന്ത്രണ വിധേയമായി പ്രവേശനം അനുവദിക്കാവൂ.

V. തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണതലം

1. അങ്കണവാടി തുറക്കുന്നതിനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പ് നടത്തുന്നതിനായി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സെക്ടർ തലത്തിൽ അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകരുടെ ഒരു യോഗം വിളിക്കുന്നത് അഭികാമ്യമാണ്.
2. അങ്കണവാടി തലങ്ങളിൽ ആവശ്യമായ ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സഹായസഹകരണങ്ങൾ നൽകുന്നതിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പങ്ക് വഹിക്കാവുന്നതാണ്.
3. ശരിയായ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് അങ്കണവാടികൾക്ക് പിന്തുണ നൽകേണ്ടതാണ്.

VI. ബോധവൽക്കരണം

1. ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് അങ്കണവാടി തുറക്കുന്നതിനു മുൻപ് തന്നെ അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർ, രക്ഷിതാക്കൾ എന്നിവർക്ക് ആരോഗ്യവകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ആവശ്യമായ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.

VII. പ്രീ-സ്കൂൾ കുട്ടികളുടെ രക്ഷിതാക്കൾക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ

1. മാസ്ക്, സാനിറ്റൈസർ എന്നിവയുടെ ഉപയോഗം, ലിക്വിഡ് സോപ്പും വെള്ളവും ഉപയോഗിച്ച് കൈ കഴുകൽ, ശാരീരിക അകലം പാലിക്കൽ എന്നിവ നിരന്തര ശ്രദ്ധയിൽ ഉണ്ടാവണം.

2. വീട്ടിൽ നിന്ന് അകണവാടിയിലേക്കും തിരിച്ചും അസുഖം ബാധിക്കുവാനുള്ള നിരവധി സാഹചര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാവാം, ആയതിനാൽ അകണവാടി പ്രവർത്തകരുടേയും ആരോഗ്യപ്രവർത്തകരുടേയും നിർദ്ദേശങ്ങൾ കർശനമായി പാലിക്കാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണം.
3. ഭക്ഷണം, കുടിവെള്ളം എന്നിവയും ക്ലാസ്സിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന വസ്തുക്കളും മറ്റുള്ളവയുമായി പങ്കുവയ്ക്കാതിരിക്കുവാൻ കുട്ടികൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകണം.
4. അകണവാടിയിൽ കുട്ടികളെ എത്തിക്കേണ്ട ദിവസം, സമയം എന്നിവ അകണവാടി പ്രവർത്തകർ രക്ഷിതാക്കളെ അറിയിക്കുന്നതാണ്. അതനുസരിച്ച മാത്രം വേണം അകണവാടിയിൽ കുട്ടികളെ അയക്കേണ്ടത്.
5. വ്യക്തി ശുചിത്വം, പരിസര ശുചിത്വം, പോഷക സമൃദ്ധമായ ഭക്ഷണം എന്നീ ശീലങ്ങളിൽ വിട്ടുവീഴ്ച അരുത്.
6. കുട്ടികൾക്ക് രോഗലക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഭയപ്പെടാതെ ഉടൻ തന്നെ ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകരേയോ ദിശ ഹെൽപ്പ് ലൈനിലോ അറിയിക്കണം. ('ദിശ' ഹെൽപ്പ് ലൈൻ നമ്പർ 104, 1056, 0471-2552056)
7. കുട്ടികൾക്കുണ്ടാകുന്ന ഏതു തരം ആശങ്കകളും ആകലതകളും അകണവാടി പ്രവർത്തകരുമായി പങ്കുവയ്ക്കാൻ മടിക്കരുതെന്നും അലട്ടുന്ന പ്രയാസങ്ങൾ എന്തു തന്നെ ആയാലും അകണവാടി പ്രവർത്തകരോട് തുറന്നു പറയുക എന്നും രക്ഷിതാക്കൾ കുട്ടികളെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.
8. ഏതു കാര്യത്തിലും ഭീതിയുടെ ആവശ്യമില്ല. എന്നാൽ കരുതൽ വേണം.

VIII. മോണിറ്ററിംഗ്

1. ഐ സി ഡി എസ് സൂപ്പർവൈസർമാർ, സിഡിപിഒ മാർ എന്നിവർ കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ അകണവാടികൾ സന്ദർശിച്ച് പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തേണ്ടതാണ്.
2. അകണവാടി കോവിഡ് പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ദിവസവും ALMSC വിലയിരുത്തേണ്ടതാണ്.
3. ആരോഗ്യം, തദ്ദേശസ്വയം ഭരണം തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആവശ്യമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്തുക എന്നത് പ്രസ്തുത കമ്മിറ്റിയുടെ ചുമതല ആയിരിക്കും.
4. പ്രതിവാര റിപ്പോർട്ടുകൾ മേൽ പറഞ്ഞ കമ്മിറ്റിക്ക് വേണ്ടി കൺവീനർ തയ്യാറാക്കി ബന്ധപ്പെട്ട സിഡിപിഒയ്ക്കും ആരോഗ്യവകുപ്പിനും നൽകേണ്ടതും,

പ്രൊജക്ട് തലത്തിൽ സമാഹരിക്കപ്പെടുന്ന പ്രതിവാര റിപ്പോർട്ട് ജില്ലാ വനിത ശിശുവികസന ഓഫീസർമാർ മുഖാന്തിരം വനിത ശിശുവികസന ഡയറക്ടർക്കും, ആരോഗ്യ വകുപ്പ് ഡയറക്ടർക്കും സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

IX. അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർക്കുള്ള പൊതു നിർദ്ദേശങ്ങൾ

1. രാവിലെ 9.30ന് വർക്കും, ഹെൽപ്പും അങ്കണവാടിയിൽ എത്തിച്ചേരേണ്ടതും അങ്കണവാടി പ്രവർത്തന സജ്ജമാക്കേണ്ടതുമാണ്.
2. CAS ഫോണുകൾ വന്നതിന് ശേഷം അങ്കണവാടി വർക്കർമാർ രജിസ്റ്ററുകളിൽ രേഖപ്പെടുത്തലുകൾ വരുത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്ന വിവരം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ, അങ്കണവാടിയിൽ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള 11 രജിസ്റ്ററുകളിലും യഥാസമയം രേഖപ്പെടുത്തലുകൾ വരുത്തി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.
3. ഗ്രോത് ചാർട്ടിൽ രേഖപ്പെടുത്തലുകൾ വരുത്തേണ്ടതാണ്.
4. ECCE പ്രോഗ്രാംസ് നടത്തേണ്ടതാണ്.
5. അങ്കണവാടികളോടനുബന്ധിച്ചുള്ള ന്യൂട്രിറ്റിയൻ ശരിയാംവിധം പരിപാലിക്കേണ്ടതാണ്.
6. ALMSC കൂടേണ്ടതാണ്.
7. അങ്കണവാടി തുറന്ന് പ്രവർത്തിക്കുകയും കുട്ടികളെ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ അങ്കണവാടികളിൽ എത്തുന്ന കുട്ടികൾക്ക് മോർണിംഗ് സ്നാക്ക്, ഉച്ചഭക്ഷണം.ജനറൽ ഫീഡിംഗ് എന്നിവ Hot cooked Meal ആയി നൽകാവുന്നതും, അങ്കണവാടികളിൽ എത്താൻ കഴിയാത്തതും, എന്നാൽ അങ്കണവാടികളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതുമായ കുട്ടികൾക്ക് Take Home Ration സമ്പ്രദായം തുടരാവുന്നതുമാണ്.
8. കുടുംബങ്ങളിലേയ്ക്ക് അങ്കണവാടികൾ എന്ന പദ്ധതി തുടരേണ്ടതാണ്.
9. NNM പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള സർവ്വേകൾ, ദൈനംദിന ഭവന സന്ദർശനങ്ങൾ എന്നിവ കോവിഡ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ച് ഉച്ചയ്ക്ക് ശേഷം നടത്തേണ്ടതാണ്.
10. ഇത് കൂടാതെ കോവിഡ് വാക്സിൻ വിതരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആരോഗ്യവകുപ്പിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാണ്.

- 11. അങ്കണവാടികളിൽ കുട്ടികൾ എത്തുമ്പോൾ ICDS സേവനങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള Immunization, Health Check up എന്നിവ കൃത്യമായി (timely) നൽകുവാനും രക്ഷകർത്താക്കൾക്കാവശ്യമായ ബോധവൽക്കരണം യഥാസമയം ഉറപ്പ് വരുത്തുവാനും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.
- 12. കോവിഡ് തടയുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പുറത്തിറക്കിയ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രോട്ടോക്കോൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് കുട്ടികളിൽ അവബോധമോ, വൈറസ്സ് ബാധയെ ഗൗരവമായി എടുക്കാനുള്ള കഴിവോ ഇല്ലാത്തതിനാൽ മറ്റ് കുട്ടികളുമായി സമ്പർക്കം ഉണ്ടാവുകയും, ഏതെങ്കിലും ഒരു കുട്ടിയ്ക്ക് വൈറസ്സ് ബാധ ഉണ്ടാകുന്ന പക്ഷം അത് മറ്റ് കുട്ടികളിലേയ്ക്ക് ബാധിക്കാനുള്ള സാഹചര്യം സംജാതമാവുകയും ചെയ്യും. ആയതിനാൽ കുട്ടികൾ തമ്മിൽ സുരക്ഷിതമായി മാത്രം ഇടപഴകാൻ അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.
- 13. ALMSC, മദ്രേഴ് മീറ്റിംഗ് എന്നിവ കോവിഡ് പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് നടത്താവുന്നതാണ്.
- 14. അതത് ദിവസങ്ങളിൽ കിളിക്കൊഞ്ചൽ പരിപാടി കഴിഞ്ഞ് അങ്കണവാടി വർക്കർമാർ അങ്കണവാടിയിലെത്താത്ത കുട്ടികളുമായി ഓൺലൈനായി സംവദിക്കേണ്ടതാണ്.
- 15. പ്രവർത്തന സമയത്ത് അങ്കണവാടി ജീവനക്കാർ യൂണിഫോം ധരിക്കേണ്ടതാണ്.
- 16. അങ്കണവാടികളിൽ എത്തുന്ന കുട്ടികൾ കുടിവെള്ളം, ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിനുള്ള പാത്രം, ടൂവുൽ എന്നിവ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് നിർദ്ദേശം നൽകാവുന്നതാണ്.
- 17. അങ്കണവാടികളിൽ ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യുന്ന ഹെൽപ്പർ/വർക്കർമാർ വ്യക്തി ശുചിത്വം, പരിസര ശുചിത്വം എന്നിവ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.
- 18. അങ്കണവാടികളിൽ കുട്ടികൾക്ക് കോവിഡ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ച് ഇരിപ്പിടങ്ങൾ നൽകേണ്ടതും, ഭക്ഷണ വിതരണ വേളയിലും ഈ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതുമാണ്. അങ്കണവാടി ഹെൽപ്പർ/വർക്കർമാർ ഭക്ഷണംപാകം ചെയ്യുന്നതിന് മുമ്പും വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് മുമ്പും കൈകൾ ലിക്വിഡ് സോപ്പ്/ഹാൻഡ് വാഷ് ഉപയോഗിച്ച് വൃത്തിയാക്കേണ്ടതാണ്. ഭക്ഷണവിതരണത്തിന് മുമ്പ് ഓരോ കുട്ടിയുടേയും കൈകൾ പ്രത്യേകമായി വൃത്തിയാക്കുന്നതിന് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

- 19. പ്രസ്തുത കാര്യങ്ങൾ പാലിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട സൂപ്പർവൈസർ, സി.ഡി.പി.ഒ എന്നീ ഉദ്യോഗസ്ഥർ അങ്കണവാടി സന്ദർശിച്ച് ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.
- 20. സി.ഡി.പി.ഒമാരുടേയും, സൂപ്പർവൈസർമാരുടേയും പ്രതിമാസ അങ്കണവാടി സന്ദർശനം കൃത്യമായി പാലിക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർമാർ പരിശോധിക്കേണ്ടതാണ്.

X. വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ

- 1. ഓരോ അങ്കണവാടിയിലും ആവശ്യമായ സാനിറ്റേഷൻ, ലിക്വിഡ് സോപ്പ് /ഹാൻഡ് വാഷ്, മാസ്കുകൾ എന്നിവ ALMSC മുഖേന ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ബന്ധപ്പെട്ട സൂപ്പർവൈസർ നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- 2. എല്ലാ അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകരും രണ്ട് ഡോസ് കോവിഡ് വാക്സിൻ എടുത്തിട്ടുണ്ടെന്ന് ശിശുവികസന പദ്ധതി ഓഫീസർമാർ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.
- 3. അങ്കണവാടി സന്ദർശിക്കുന്ന ALMSC ഭാരവാഹികൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന മെമ്പർ/കൗൺസിലർ, ഐ സി ഡി എസ് സൂപ്പർവൈസർമാർ, ശിശുവികസന പദ്ധതി ഓഫീസർമാർ, പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർമാർ എന്നിവർ രണ്ട് ഡോസ് കോവിഡ് വാക്സിൻ എടുത്തിട്ടുണ്ടെന്ന് ജില്ലാ വനിത ശിശുവികസന ഓഫീസർമാർ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.
- 4. അങ്കണവാടിയിൽ പോഷകാഹാരങ്ങൾ എത്തിക്കുന്ന സമയത്ത് കൂടുതൽ ജാഗ്രത പാലിക്കേണ്ടതാണ്. പുറത്തു നിന്നും കൊണ്ടുവന്ന സാധനങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ അണുവിമുക്തമാക്കേണ്ടതാണ് (ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ).
- 5. ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന സ്റ്റോർ റൂമുകളിൽ കുട്ടികളെ പ്രവേശിപ്പിക്കരുത്. പുറത്തു നിന്നും കൊണ്ടുവന്ന സാധനങ്ങളിൽ കുട്ടികൾ സ്पर्ശിക്കാതെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.
- 6. ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ ഇറക്കുന്ന ദിവസങ്ങളിൽ കുട്ടികളെ അങ്കണവാടിയിൽ കൊണ്ടുവരാതിരിക്കുവാൻ രക്ഷിതാക്കളെ ഇത് സംബന്ധിച്ച് മുൻകൂട്ടി അറിയിക്കേണ്ടതാണ്. സെക്ടർ തലത്തിൽ ഇതിനാവശ്യമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട ഐസിഡിഎസ് സൂപ്പർവൈസർ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

- 7. കുട്ടികൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന പാത്രങ്ങൾ, ഗ്ലാസുകൾ, കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ, പുസ്തകങ്ങൾ, ടവൽ എന്നിവ അണുവിമുക്തമാക്കി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.
- 8. ആരോഗ്യവകുപ്പുമായും തദ്ദേശസ്വയം ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുമായും ബന്ധപ്പെട്ട് ആവശ്യമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട ശിശുവികസന പദ്ധതി ഓഫീസർമാർ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- 9. അങ്കണവാടികളിൽ കുട്ടികളെ പ്രവേശിപ്പിച്ച് പ്രീസ്കൂൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കോവിഡ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് നടത്തുന്നതിന് പ്രോജക്ട് തലത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ശിശുവികസന പദ്ധതി ഓഫീസർമാർ, ജില്ലാ തലത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർമാർ, ജില്ലാ വനിത ശിശുവികസന ഓഫീസർമാർ എന്നിവർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

